

อายุการใช้งานของแท่งเชื้อเพลิงในเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูเพื่อการวิจัย

นางพรเพ็ญ ไบเจริญ

๐๐๑๘๘๑

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาฟิสิกส์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๔

I 16621372

LIFETIME OF RESEARCH REACTOR FUEL ELEMENTS

Mrs. Pornphenn Yaichareon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Physics
Chulalongkorn University

1971

•

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยมีเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

1152 ม.ค. 68

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

วิมล งาม ..... ประธานกรรมการ

วิมล งาม ..... กรรมการ

วิมล งาม ..... กรรมการ

วิมล งาม ..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์วิจัย หโยคม

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อายุการใช้งานของแท่งเชื้อเพลิงในเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูเพื่อการวิจัย
ชื่อ นางพรเพ็ญ ไชยเจริญ แผนกวิชา ฟิสิกส์
ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

รายงานนี้ประกอบด้วยคำอธิบายทฤษฎีของเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูโดยทั่วไป และการคำนวณความมวลวิกฤตของเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูแบบสระน้ำ (swimming pool reactor) เมื่อแกนของเครื่องปฏิกรณ์ (reactor core) มีขนาดต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าเครื่องปฏิกรณ์ของประเทศ ซึ่งมีต้นทุนแท่งเชื้อเพลิงอยู่จำนวนหนึ่ง จะใช้งานต่อไปได้อีกนานเท่าไร โดยไม่คำนึงถึงการจัดหาซื้อแท่งเชื้อเพลิงใหม่มาเพิ่มเติม

โดยที่เครื่องปฏิกรณ์นี้มีตัวสะท้อน (reflector) การคำนวณเขาจะทำได้สะดวกโดยอาศัยคาร์ไฟเฟล็กเตอร์เซฟวิ่ง (reflector saving) ผลการคำนวณหาค่าคาร์ไฟเฟล็กเตอร์เซฟวิ่งโดยใช้ทฤษฎีวงกรุป (one group theory) ปรากฏผลไม่ใคร่เป็นที่น่าพอใจ จึงได้คำนวณโดยใช้ทฤษฎีทุกรุป (two group theory) ผลการคำนวณโดยใช้ทฤษฎีทุกรุป ได้ค่าคาร์ไฟเฟล็กเตอร์เซฟวิ่ง (S) สำหรับน้ำและกราไฟท์เท่ากับ 7.7 และ 13.8 ซม. ตามลำดับ

จากค่าคาร์ไฟเฟล็กเตอร์เซฟวิ่งที่ได้นี้ สามารถคำนวณมวลวิกฤตเมื่อแกนของเครื่องปฏิกรณ์มีขนาดต่าง ๆ และได้ผลว่าเครื่องปฏิกรณ์จะใช้งานได้อีกไปจนกระทั่งเหลือมวลของเชื้อเพลิงประมาณ 2900 กรัม จากตัวเลขนี้ทำให้ประมาณได้ว่า ถ้าใช้งานในอัตราปัจจุบัน (วันละ 7-8 ชั่วโมง) จะใช้งานไปได้อีก 16 ปี

Thesis Title   Lifetime of Research Reactor Fuel Elements.

Name   Mrs. Pornphenn Yaichareon   Department Physics

Academic Year 1970

ABSTRACT

This report describes the theory of the nuclear reactor, the calculation of the critical mass of a swimming pool reactor, and the possible time (in years) of operation with a given amount of fuel.

Since the reactor has the reflector, so the calculation was made using the reflector saving. The reflector saving obtained from the one group theory was found unsatisfactory, so the two group theory is used. The reflector savings from the two group theory for water and graphite are 7.7 cm. and 13.8 cm. respectively.

The critical masses for various sizes of the reactor core were calculated using these reflector saving values. It is shown that the reactor can run until there is about 2900 gm. of fuel left. From this figure, it may be estimate that the reactor will run for 16 years with the working rate of 7-8 hrs. per day.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์วิชัย หโยคม ซึ่งเป็นผู้ให้
คำแนะนำและช่วยเหลือโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๓
กิจกรรมประกาศ	๖
รายการตารางประกอบ	๗
รายการรูปประกอบ	๑๑
บทที่	
1. บทนำ	1
2. เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู	3
3. ทฤษฎี หูกรูป	21
4. การหามวลที่ถูกต้องของเครื่องปฏิกรณ์	42
5. บทสรุป	57
บรรณานุกรม	58
ประวัติการศึกษา	59

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
2-1 ตารางแสดงพลาซมาและบิกคลิ่งสำหรับรูปทางเรขาคณิตต่าง ๆ	11
2-2 ตารางแสดงค่าคงตัวที่ใช้ในการคำนวณหาค่า θ	19
2-3 ตารางแสดงค่ารีเฟลกเตอร์เซฟวิ่งเมื่อใช้น้ำและกราฟเป็น ตัวสะท้อน(ใช้พลาสมา วันกรุป)	20
3-1 ผลลัพธ์ของสมการคลื่นสำหรับพลาสมาของนิวตรอนในแกน	26
3-2 ผลลัพธ์ของสมการคลื่นสำหรับพลาสมาของนิวตรอนในตัวสะท้อน	29
3-3 พังค์ชันสำหรับหาค่า $\alpha, \beta, \gamma, \delta$ สำหรับตัวสะท้อน ขนาดอนันต์	33
3-4 ตารางแสดงค่ารีเฟลกเตอร์เซฟวิ่งโดยใช้พลาสมา ทุกรูป	38
3-5 ค่าของมวลวิกฤตของเครื่องปฏิกรณ์ฯ แบบแกนตัน	41
4-1 ค่ามวลวิกฤตของเครื่องปฏิกรณ์ฯ (น้ำเป็นตัวสะท้อน)	55

รายการรูปประกอบ

รูปที่

หน้า

2-1	แท่ง เชื้อเพลิงของเครื่องปฏิกรณ์	6
2-2	เครื่องปฏิกรณ์ที่มีรูปเป็นแท่งขนาดคอนกรีต	9
2-3	เครื่องปฏิกรณ์ที่มีรูปเป็นแท่งขนาดคอนกรีตกับตัวสะท้อน	13
2-4	รีเฟลกเตอร์เซพวิ่งสำหรับเครื่องปฏิกรณ์แบบแท่งขนาดคอนกรีต	17
3-1	การหาค่า H โดยใช้กราฟ	37
3-2	แกนของเครื่องปฏิกรณ์ แบบ 5×4	38
3-3	เครื่องปฏิกรณ์ ที่มีน้ำและกราไฟท์ล้อมรอบ	41
4-1	แกนของเครื่องปฏิกรณ์ แบบ 3×3	50
4-2	เครื่องปฏิกรณ์ แบบ 5×4	53